

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII AL REPUBLICII MOLDOVA
IP UNIVERSITATEA DE STAT DE MEDICINĂ ȘI FARMACIE
„NICOLAE TESTEMIȚANU” din REPUBLICA MOLDOVA

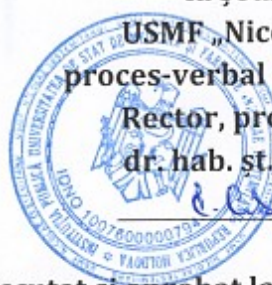
**PROGRAM DE
STAGIU CLINIC POSTUNIVERSITAR**

COORDONAT

Ministerul Sănătății
al Republicii Moldova

„05” mai 2025

APROBAT

la ședința Senatului

USMF „Nicolae Testemițanu”
proces-verbal nr. 4/4 din 16.04.2025

Rector, profesor universitar,
dr. hab. șt. med., m. c. al AȘM

Emil CEBAN

Programul a fost discutat și aprobat la:

Ședința Consiliului
de Management al Calității

proces-verbal nr. 08 din 15.04.2025,

Vicepreședintele Consiliului, prim-
prorector, prorector pentru activitate
didactică și management academic,
dr. hab. șt. med., profesor universitar

Olga CERNEȚCHI

Ședința Consiliului

Facultății de Medicină nr. 2

proces verbal nr. 06 din 15.04.2025

Decanul

Facultății de Medicină nr. 2,
dr. șt. med., conferențiar universitar

Bețiu MIRCEA

DECIZIA

Consiliului pentru Dezvoltare

Strategică Instituțională al

USMF „Nicolae Testemițanu”,

proces verbal nr. 2/1 din 24.04.2025

Președinte, director general CNAM

Ion DODON

I. SCOP ȘI OBIECTIVE

Programul de stagiul clinic postuniversitar este destinat absolvenților internaționali ai programului de studii superioare integrate 0912.1 Medicină, 360 ECTS, nivelul 7 ISCED/ 7 CNC/ 7 EQF/ 7 QF-HEA.

✓ **Scopul stagiului clinic postuniversitar** este consolidarea cunoștințelor teoretice însușite de studenți în cadrul programului de studii universitar și formarea abilităților de aplicare în practică a acestora, crearea unor condiții favorabile de integrare mai rapidă a viitorilor specialiști în activitatea profesională și da posibilitate de a aplica ulterior la studii postuniversitare de specialitate.

✓ **Obiectivele de bază ale stagiului clinic postuniversitar**

Obiectivele educaționale și competențele ce urmează a fi obținute prin stagiul clinic, precum și modalitățile de derulare sunt prevăzute în **Caietul de stagiul clinic postuniversitar**. În procesul realizării practicii de inițiere în specialitate, studenții se familiarizează cu bazele viitoarei specialități, obțin deprinderi primare pentru formarea profesională. aplicarea și executarea acestora în condiții de practică reală sub supravegherea coordonatorului. Obiectivele de bază ale stagiului clinic sunt:

- sistematizarea, consolidarea și aprofundarea cunoștințelor teoretice, acumulate de către stagiați pe parcursul studiilor universitare și formării competențelor stabilite prin Cadrul Național al Calificărilor pe domenii de formare profesională
- formarea și dezvoltarea abilităților practice aplicate în managementul eficient al pacientului, centrate pe principiile medicinei bazate pe dovezi, orientate pe persoană și direcționate către individ, inclusiv în contextul familial, comunitar și cultural al acestora;
- adaptarea cunoștințelor și abilităților practice la cerințele pieței muncii;
- valorificarea posibilităților de încadrare a absolvenților, în funcție de pregătirea și competențele lor;
- promovarea cercetării, selectarea și colectarea materialelor necesare pentru elaborarea tezei de licență/master;
- asigurarea excelenței în instruire - educație și în cercetarea științifică.

✓ **Părțile implicate în organizarea și desfășurarea stagiilor practice:**

- Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova,
- bazele clinice ale USMF „Nicolae Testemițanu” – partenerul de practică,
- stagiarul – absolvent al programului de studii superioare integrate Medicină; USMF „Nicolae Testemițanu”,
- responsabilul de practică, persoana desemnată de partenerul de practică, care va monitoriza în comun cu coordonatorul de practică planificarea și organizarea desfășurării stagiului clinic;
- coordonatorul de practică, desemnat de Universitate prin Ordinul Rectorului, care va asigura planificarea și organizarea desfășurării stagiului clinic, va monitoriza

respectarea condițiilor de pregătire și calitatea realizării stagiului, frecvența stagiilor, dobândirea competențelor profesionale și evaluarea finală a studenților,

- subdiviziunea didactică coordonatoare care va asigura perfectarea și actualizarea programului de stagiul clinic în concordanță cu cerințele pieței, va monitoriza respectarea condițiilor de pregătire și dobândire de către stagiar a competențelor profesionale planificate pentru perioada stagiului, va evalua corectitudinea completării *Caietului de stagiul clinic postuniversitar*.

II. REPARTIZAREA MODULELOR STAGIULUI CLINIC POSTUNIVERSITAR

Nr	Denumirea modulului	Durata în zile (total ore)	Nr gărzi de noapte (total ore)	Catedra responsabilă	Adresa
Obligatoriu					
1.	Medicina de familie: Medicina comunitară	21 zile (147 ore)	3 gărzi (36 ore)	Medicină de familie (CMF, AMT, Centre de sănătate)	IMSP CUAMP, m. Chișinău, m. Chișinău, str. 31 August 13
2.	Medicina de familie: Obstetrica și Ginecologie	21 zile (147 ore)	3 gărzi (36 ore)	Medicină de familie (CMF, AMT, Centre de sănătate)	IMSP CUAMP, m. Chișinău, str. 31 August 13
3.	Medicina de familie: Medicina internă	21 zile (147 ore)	3 gărzi (36 ore)	Medicină de familie (CMF, AMT, Centre de sănătate)	IMSP CUAMP, m. Chișinău, str. 31 August 13
4.	Medicina de familie: Chirurgie generală	21 zile (147 ore)	3 gărzi (36 ore)	Medicină de familie (CMF, AMT, Centre de sănătate)	IMSP CUAMP, m. Chișinău, str. 31 August 13
5.	Medicina internă	42 zile (294 ore)	6 gărzi (72 ore)	Sinteze clinice	IMSP SCM „Sfânta treime”, m. Chișinău, str. A.Russo 11
6.	Psihiatrie	14 zile (98 ore)	2 gărzi (24 ore)	Sănătate mintală, psihiatrie și psihologie medicală	IMSP SCP, m. Chișinău, str. Costiujeni 3
7.	Pediatrică	21 zile (147 ore)	3 gărzi (36 ore)	Pediatrică	IMSP IMC, m. Chișinău, str. Burebista 93
8.	Chirurgie generală	42 zile (294 ore)	6 gărzi (72 ore)	Chirurgie nr. 1 Nicolae Anestiadi/ Chirurgie nr. 2	IMSP IMU, m. Chișinău, str. Toma Ciorbă 1/ IMSP SCR „Timofei Moșneaga”, m. Chișinău, str. Testemițanu 29
9.	Anesteziologie și reanimatologie	14 zile (98 ore)	2 gărzi (24 ore)	Anesteziologie și reanimatologie nr. 1 Valeriu Gherig	IMSP IMU, m. Chișinău, str. Toma Ciorbă 1
10.	Obstetrică, ginecologie și planificarea familiei	49 zile (343 ore)	7 gărzi (84 ore)	Obstetrică și ginecologie	IMSP IMC, m. Chișinău, str. Burebista 93
11.	Ortopedie, traumatologie și reabilitare medicală	14 zile (98 ore)	2 gărzi (24 ore)	Ortopedie și traumatologie/ Reabilitare medicală, medicină și terapie manuală	IMSP SCTO, bl. Ștefan cel Mare 190/ IMSP SCMS, m. Chișinău, str. Gh. Cașu 37

Ministerul Sănătății al Republicii Moldova
USMF „Nicolae Testemițanu”
PROGRAM DE STAGIU CLINIC POSTUNIVERSITAR

Pag. 4/13

Nr	Denumirea modulului	Durata în zile (total ore)	Nr gărzi de noapte (total ore)	Catedra responsabilă	Adresa
12.	Urgențe medicale	14 zile (98 ore)	2 gărzi (24 ore)	Urgențe medicale „Gheorghe Ciobanu”	IMSP IMU, m. Chișinău, str. Toma Ciorbă 1
13.	Medicină legală și toxicologie	7 zile (49 ore)	1 gardă (12 ore)	Medicină legală	IMSP Centru de Medicină Legală, m. Chișinău, str. Corolenco 8
14.	Dermato venerologie	7 zile (49 ore)	1 gardă (12 ore)	Dermatovenerologie	IMSP SCBI „Toma Ciorbă”, m. Chișinău, str. Costiujeni 7
15.	Otorinolaringologie	14 zile (98 ore)	2 gărzi (24 ore)	Otorinolaringologie	IMSP SCR „Timofei Moșneaga”, m. Chișinău, str. Testemițanu 29
16.	Oftalmologie	14 zile (98 ore)	2 gărzi (24 ore)	Oftalmologie	IMSP SCR, m. Chișinău, str. Testemițanu 29
Opționale					
17.	Diagnostic imagistic/ Medicină de laborator	14 zile (98 ore)	2 gărzi (24 ore)	Radiologie și imagistică/ Medicină de laborator	IMSP SCR „Timofei Moșneaga”, m. Chișinău, str. Testemițanu 29/ Catedra de medicină de laborator, m. Chișinău, str. Testemițanu 23
18.	Geriatria/ Medicina paliativă	14 zile (98 ore)	2 gărzi (24 ore)	Geriatrie și medicină a muncii/ Medicina de familie	IMSP SCMS, m. Chișinău, str. Pușkin 51/ IMSP SCM „Gheorghe Paladi”, m. Chișinău, str. Melestiu 20
19.	Evaluarea finală	1 zi			
	TOTAL	365 zile			
Abrevieri: IMSP – Instituția Medico-Sanitară Publică; SCR – Spitalul Clinic Republican „Timofei Moșneaga”; SCMS – Spitalul Clinic al Ministerului Sănătății; SCTO – Spitalul Clinic de Traumatologie și Ortopedie CUAMP – Clinica Universitară de Asistență Medicală Primară a USMF „Nicolae Testemițanu”				SCM – Spitalul Clinic Municipal; SCBI – Spitalul Clinic de Boli Infecțioase; IMU – Institutul de Medicină Urgentă; SCP – Spitalul Clinic de Psihiatrie	

III. CONȚINUTUL DE BAZĂ AL MODULELOR PROGRAMULUI STAGIULUI CLINIC

A. ORGANIZAREA PROGRAMULUI

- Durata stagiului clinic: 365 zile, inclusiv 52 gărzi, nr. total de ore 3172.
- Durata gărzii este de 12/24 ore
- Stagiul clinic se desfășoară sub supravegherea nemijlocită a unui coordonator din cadrul subdiviziunilor universitare.
- Stagiul clinic este divizat în module în corespundere cu tematica programului.
- Fiecare stagiul clinic se finalizează cu o evaluare, realizată de către responsabilul de stagiul clinic și validată de coordonator.
- Stagiarul participă la toate activitățile practice de zi cu zi, inclusiv la urgențele medicale din unitatea în care își desfășoară activitatea.
- Întreaga activitate este înregistrată în **Caietul de stagiul clinic postuniversitar**, în care vor fi introduse toate activitățile observate, asistate, sau efectuate, și evaluările modulare.

- Stagiarul are dreptul la 28 zile calendaristice de concediu, care nu se includ în durata stagiului clinic postuniversitar.
- Concediul medical se acordă din contul zilelor calendaristice de concediu, sau stagiul clinic se prelungește în cazul în care concediul de orice fel depășește această perioadă.
- Stagiul clinic poate fi finalizat maxim în termen de doi ani de la absolvirea programului de studii superioare integrate Medicină.

B. VOLUMUL DE ASISTENȚĂ MEDICALĂ (VAM)

Nr.	Disciplina, conținutul stagiului
1.	Medicina de familie
	Să observe / asiste sau, de preferință, să efectueze următoarele proceduri: • diagnostica afecțiunile comune și să ofere consiliere în domeniul asistenței medicale primare; • demonstreze cunoștințe privind "medicamentele esențiale" și utilizarea acestora; • să aibă abilități de prescriere medicației, să demonstreze farmacovigilență, și să cunoască principiile antibioticoterapiei; • recunoască urgențele medicale, să resuscite și să instituie tratamentul inițial; • redirecționeze pacientul la o altă instituție sau unitate de îngrijire a sănătății, dacă acesta dorește să afle despre aceasta; • cunoască programele și ghidurile internaționale / naționale în domeniul sănătății; • demonstreze competențe în imunizarea împotriva bolilor infecțioase, inclusiv la documentarea legată de imunizare și păstrarea lanțului frigorific; • participe la programe legate de prevenirea și controlul bolilor endemice la nivel local, inclusiv al tulburărilor de nutriție; • aibă competențe în procedurile de planificare a bunăstării familiei; • fie capabil de a desfășura programe educaționale în domeniul sănătății, inclusiv prin utilizarea mijloacelor audio-vizuale; • demonstreze capacități de utilizare a informațiilor științifice pentru promovarea sănătății; • să fie capabil să stabilească legături cu alte agenții, cum ar fi aprovizionarea cu apă, distribuția de alimente și alte agenții sociale sau de mediu; • să dobândească abilități manageriale, inclusiv delegarea de sarcini și monitorizarea activităților personalului paramedical și ale altor angajați din domeniul sănătății; • să ofere educație pentru sănătate unei persoane/comunități cu privire la: tuberculoză, bolilor infecțioase, planificarea familiei, nutriția, îngrijirea mamelor și a copiilor, imunizare; • demonstrarea înțelegerii procesului de gestionare a epidemiilor; • să fie capabil să supravegheze cel puțin un program de sănătate școlară împreună cu medicul.
2.	Medicina internă
	Să observe / asiste sau, de preferință, să efectueze următoarele proceduri: • discuția cu pacientul în vederea obținerii acordului informat; • examenul pacienților cu maladii de profil terapeutic: anamneza, inspecția, palparea, percuția și auscultația organelor interne; • formularea diagnosticului, elaborarea planului de investigații și tratament al pacientului terapeutic, completarea documentelor medicale; • monitorizarea și evaluarea stării pacienților cu indicarea acțiunilor necesare (analize,

Nr.	Disciplina, conținutul stagiului
	investigații, etc.); • pregătirea pacienților către investigații de laborator și instrumentale; • interpretarea rezultatelor investigațiilor de laborator (hemograma, analiza biochimică a sângelui, urograma, analiza sputei la BAAR, analiza lichidului pleural, analiza lichidului ascitic, gazele sanguine și echilibrul acido-bazic, determinarea grupei sanguine și a factorului Rhesus, probele reumatice, hemocultura, sputocultura, urocultura, etc); • asistarea la efectuarea investigațiilor instrumentale cu interpretarea ulterioară a rezultatelor (pulsoximetria, PEF-metria, spirometria, electrocardiograma, ecografia cordului, ecografia abdominală, fibrobronhoscopia, fibroesofagogastroduodenoscopia, fibrocolonoscopia, radiografia toracelui și a abdomenului, tomografia computerizată a toracelui și a abdomenului, etc.); • asistarea la pleurocenteză și laparocenteză; • efectuarea oxigenoterapiei noninvazive; • elaborarea recomandărilor pentru etapa de ambulatoriu și consiliere cu privire la gestionarea și prognosticul bolilor acute și cronice, netransmisibile etc.
3.	Pneumologie
	Să observe / asiste sau, de preferință, să efectueze următoarele proceduri: • diagnosticarea și gestionarea tulburărilor și urgențelor respiratorii comune; • proceduri de investigație simple, de rutină, necesare pentru stabilirea diagnosticului la patul bolnavului, în special recoltarea sputei, interpretarea radiografiilor toracice, a HRCT (tomografia computerizată de înaltă rezoluție), și a testelor funcționale respiratorii; • interpretarea și gestionarea gazometriei sângelui arterial; • aspirație pleurală; • fizioterapie respiratorie; • testul de mers 6 minute; • bronhoscopie; • consiliere terapeutică și urmărire.
4.	Psihiatrie
	Să observe / asiste sau, de preferință, să efectueze următoarele proceduri: • Aplicarea criteriilor de diagnostic ICD -10/ICD-11 pentru tulburările mintale severe (schizofrenie, tulburarea afectivă bipolară, depresia etc); • Evaluarea pacientului psihiatric; • Aplicarea scalelor de evaluare (PSYRATS, PQ 16, Cansan, EQ5, CANSAS, PANSS, YMRS, MDQ, Scala Columbia et); • Aplicarea principiilor de intervenții în urgențe psihiatrice (pacient agitat, confuz, cu risc suicidal); • Gestionarea pacientului psihotic; • Aplicarea principiilor de psihoeducație și comunicarea cu rudele pacienților cu tulburări mintale severe.
5.	Pediatrie
	Să observe / asiste sau, de preferință, să efectueze următoarele proceduri: • diagnosticul și gestionarea tulburărilor comune ale copilăriei, inclusiv tulburărilor; • neonatale și urgențelor acute, examinând copilul bolnav și înregistrând informațiile relevante; • tehnici de diagnosticare: recoltare de sânge (inclusiv din vena femurală și cordonul ombilical), drenaj de abces, recoltare de lichide cefalorahidiene, pleurale și peritoneale, aspirație suprapubiană de urină;

Nr.	Disciplina, conținutul stagiului
	• tehnici legate de îngrijirea pacienților: imunizare, tehnici de perfuzie, introducerea sondei nazogastrice, proceduri de hrănire, testare la tuberculină și consiliere pentru alăptare; • utilizarea echipamentelor: monitorizarea funcțiilor vitale, monitorizarea temperaturii, resuscitarea la naștere și îngrijirea copiilor care beneficiază de terapie intensivă; • instituirea unui management precoce al afecțiunilor comune ale copilăriei, cu referire specială la dozajul pediatric și la terapia de rehidratare orală; • depistarea nou-născuților și a celor cu factori de risc pentru orice anomalie și măsuri de prevenire în viitor; depistarea anomaliilor congenitale; • recunoașterea anomaliilor de creștere și de dezvoltare psihomotorie; • evaluarea stării nutriționale și dietetice a sugarilor și copiilor și organizarea prevenirii, depistarea și urmărirea tulburărilor de carență atât la nivel individual, cât și la nivel comunitar, cum ar fi: malnutriție proteino-energetică; carențe de vitamine, în special A, B, C și D; deficitul de fier; • proceduri de salvare a vieții, inclusiv cu utilizarea aspiratorului, a respiratorului, a monitorului cardiac, a analizatorului de gaze din sânge; • consiliere cu privire la gestionarea și prognosticul bolilor acute și cronice, cum ar fi febra virală, gastroenterita, hepatita, pneumoniile, bolile cardiace congenitale, convulsiile, bolile renale și hepatice, tulburările tiroidiene și tulburările hematologice. Ea/el ar trebui să participe la sesiunile de consiliere cu părinții, inclusiv la consilierea HIV.
6.	Chirurgie generală
7.	Să observe / asiste sau, de preferință, să efectueze următoarele proceduri: • venosecție sau acces venos; • traheostomie și intubație endotraheală; • toracocenteză (punție pleurală) și laparocenteză (punție peritoneală); • montarea sondei nazo-gastrice, sondei Blakemore-Sengstaken în hemoragiile variceale; • metode de examinare a pacientului chirurgical (tușeul rectal, tactul vaginal, examinarea în valve rectale și vaginale, anuscopia, rectoscopia); • cateterizarea pacienților cu retenție acută sau cu cistostomie cu trocar; • drenajul abceselor superficiale; • suturarea de bază a plăgilor și gestionarea plăgilor (inclusiv bandajarea); • biopsie a tumorilor de suprafață; • vasectomie; • consultanță cu privire la prognosticul bolilor chirurgicale acute și cronice, al traumatismelor, al arsurilor și al cancerului; • consultanță cu privire la reabilitarea pacienților după o intervenție chirurgicală; • resuscitarea pacienților critici; • proceduri chirurgicale de bază pentru bolile chirurgicale majore și minore; • pansamente pentru răni și aplicarea de atele; • chirurgie laparoscopică/ minim invazivă; • biopsia ganglionilor limfatici; • demonstrarea înțelegerii cerințelor OMS privind raportarea cauzelor de deces și demonstrarea înțelegerii utilizării statisticilor internaționale/ naționale/ locale privind cauzele de deces.
8.	Anesteziologie și reanimatologie
	Să observe / asiste sau, de preferință, să efectueze următoarele proceduri: • evaluarea preanestezică și selectarea medicamentelor pentru premedicație; • punția venoasă și pregătirea perfuziei intravenoase;

Nr.	Disciplina, conținutul stagiului
	• laringoscopie și intubație endotraheală; • anestezie spinală și blocuri nervoase simple; • efectuarea sub supraveghere a anestezie generale; • monitorizarea pacienților în timpul anesteziei și în perioada postoperatorie; • recunoașterea stopului cardiac și resuscitarea cardio-pulmonară; • selectarea metodelor de anestezie; • recunoașterea complicațiilor asociate anesteziei în urgență; • recunoașterea complicațiilor în perioada postoperatorie; • anestezie pentru intervenții chirurgicale majore și minore și alte proceduri.
9.	Obstetrică, ginecologie și planificarea familiei
	Să observe / asiste sau, de preferință, să efectueze următoarele proceduri: • diagnosticarea sarcinii timpurii și furnizarea de asistență prenatală; evaluarea pelviană prenatală și detectarea disproporției cefalo-pelvine; • diagnosticarea patologiei sarcinii legate de: avort; sarcină ectopică; tumori care complică sarcina; abdomen acut la începutul sarcinii; hiperemesis gravidarum; • depistarea cazurilor de sarcină cu risc ridicat și consilierea, de exemplu, HTI, hidramnios, hemoragie antepartum, sarcini multiple, prezentări anormale și restricție de creștere intrauterină; • inducerea travaliului și amniotomia sub supraveghere, conduita travaliului normal, detectarea anomaliilor, hemoragia post-partum și repararea rupturilor perineale, • detectarea și gestionarea anomaliilor de lactație; • evaluarea și prescrierea de contraceptive orale cu consiliere; • examinarea per speculum, per vagin și per rectal pentru depistarea afecțiunilor congenitale, inflamatorii, neoplazice și traumatice comune ale vulvei, vaginului, uterului și ovarelor; • examinarea medico-legală în ginecologie și obstetrică; • dilatarea și chiuretajul fracționat; • biopsia endometrială; • aspirația endometrială; • recoltare de frotiuri Papanicolau; • inserția dispozitivului contraceptiv intrauterin (IUCD); • mini-lap-ligare; • cateterizare uretrală; • îndepărtarea suturilor în cazurile postoperatorii; • biopsie cervicală prin puncție; • cazuri majore de chirurgie abdominală și vaginală; • proceduri de întrerupere medicală a sarcinii în al doilea trimestru, de exemplu, instilații de Emcredyl Prostaglandin, operație cezariană.
10.	Ortopedie, traumatologie
	Să observe / asiste sau, de preferință, să efectueze următoarele proceduri: • splinting (placă de ghips) pentru splintare de urgență, splintare definitivă și splintare postoperatorie și aplicarea atelei Thomas; • reducerea manuală a fracturilor comune - fracturi falangiene, metacarpiene, metatarsiene și fractura Colles; • reducerea manuală a luxațiilor comune - luxații interfalangiene, metacarpofalangiene, ale cotului și umărului;

Nr.	Disciplina, conținutul stagiului
	• aplicarea ghipsului pentru fracturi nemijlocite ale brațului, antebrățului, piciorului și gleznei; • îngrijirea de urgență a unui pacient cu leziuni multiple; • transportul și îngrijirea la pat a pacienților cu leziuni ale măduvei spinării; • consiliere cu privire la prognosticul poliomielitei, paraliziei cerebrale, CTEV și CDH; • oferirea consultanței cu privire la reabilitarea amputaților și a mutilărilor traumatice și a deformărilor membrelor; • drenaj pentru osteomielita acută; • sequestrectomia în osteomielita cronică; • aplicarea unei fixări externe; • fixarea internă a fracturilor oaselor lungi.
11.	Medicina fizică și reabilitare medicală
	Să observe / asiste sau, de preferință, să efectueze următoarele procedee și intervenții: • stabilirea diagnosticului clinic și funcțional, gestionarea în baza unei anamneze detaliate și a evaluării a afecțiunilor dizabilante, cum ar fi poliomielite, paralizia cerebrală, hemiplegia, paraplegia, amputațiile etc.; • participarea în calitate de membru al echipei la reabilitarea medicală la ședințele de reabilitare, inclusiv urmărirea adecvată a afecțiunilor dizabilante; • asistarea la manevre de fabricare și reparare a membrelor și aparatelor artificiale; • utilizarea dispozitivelor și echipamentelor asistive; • evaluarea problemelor de accesibilitate și amenajarea casei pentru persoanele cu diferit grad de dizabilitate; • aplicarea metodelor kinetoterapeutice în scopul prevenirii deformărilor dizabilante (de ex. în cazul poliomielitei, artritei, pentru o persoană cu membru amputat, etc.); • asistarea la ședințele de consiliere și monitorizare psihologică
12.	Urgențe medicale
	Să observe / asiste sau, de preferință, să efectueze următoarele proceduri: • identificarea urgențelor acute în diferite discipline ale practicii medicale; • managementul șocului anafilactic acut; • managementul insuficienței vasculare periferice și al șocului; • managementul edemului pulmonar acut și al insuficienței ventriculare stângi (LVF); • gestionarea de urgență a înecului, a intoxicației și a crizelor; • managementul de urgență al astmului bronșic și al statusului astmaticus; • managementul Sindromului Coronarian Acut; • managementul de urgență al hiperpirexie; • managementul de urgență al pacienților comatoși în ceea ce privește căile respiratorii, poziționarea, prevenirea aspirației și a decubitusului; • evaluarea și administrarea tratamentului de urgență al arsurilor; • evaluarea și punerea în aplicare a managementului de urgență al diferitelor victime de traumatisme; • identificarea cazurilor medico-legale și învățarea modului de completare a formularelor, precum și îndeplinirea altor formalități medico-legale în cazuri de rănire, otrăvire, infracțiuni sexuale, intoxicații și alte condiții nefirești; • consiliere cu privire la prognosticul bolilor chirurgicale acute, al traumatismelor craniene, al traumatismelor și al arsurilor; • electrocardiograma (ECG); • radiografii de rutină ale toracelui, abdomenului, craniului etc.

Nr.	Disciplina, conținutul stagiului
	• resuscitarea cardio-respiratorie și cerebrală a pacienților critici; • documentarea cazurilor medico-legale; • gestionarea sângerărilor și aplicarea atelelor; • procedurile de reanimare, inclusiv utilizarea: defibrilatorului, monitorului cardiac, aspiratoarelor de secreții, analizatorului de gaze în sânge, etc; • cateterizare uretrală, inserția sondei nazogastrale, efectuarea puncției pleurale și introducerea tubului de dren, paracenteza abdominală;
13.	Medicină legală și toxicologie
	Să observe / asiste sau, de preferință, să efectueze următoarele proceduri: • stabilirea diagnosticului de moarte, a cauzei medicale a acesteia și legăturii de cauzalitate dintre traumă și deces; • înregistrarea decesului, completarea certificatului medical constatator al decesului; • examinarea cadavrului la fața locului la solicitarea organelor de drept; • examinarea medico-legală a cadavrului; • prelevarea probelor biologice și interpretarea rezultatelor investigațiilor medico-legale de laborator, inclusiv toxicologice; • descrierea caracterului morfologic al leziunilor corporale; • stabilirea diagnosticului de traumă în funcție de agentul traumatic; • identificarea obiectului vulnerant și a mecanismului de producere a leziunilor corporale; • răspunsul adecvat al sistemului sănătății la cazurile de violență sexuală și violență în familie.
14.	Dermatovenerologie
	Să observe / asiste sau, de preferință, să efectueze următoarele proceduri: • examenul microscopic după colorația Gram în infecțiile bacteriene cutanate; • pregătirea frotiurilor și colorația Zeihl-Neelsen în testarea bacteriilor acido-rezistente pentru diagnosticul tuberculozei cutanate și leprei; • examenul microscopic KOH a materialului de raclaj cutanat pentru diagnosticul micozelor; • biopsia cutanată în scop diagnostic al maladiilor dermatologice ; • microscopia în câmp întunecat în diagnosticul sifilisului; • frotiu din secreția uretrală și vaginală pentru diagnosticul infecțiilor cu transmitere sexuală; • cauterizarea chimică și electrică a leziunilor cutanate.
15.	Otorinolaringologie
	Să observe / asiste sau, de preferință, să efectueze următoarele proceduri: • examinarea otorinolaringologică; rinoscopia, laringoscopia, otoscopia; • extragerea de corpi străini din conductul auditiv și nazal, • aspirația și lavajul sistemului nazal prin puncție, tamponament nazal; • proceduri invazive diagnostice la nivelul urechii externe și nasului; • Dusul nazal și împachetarea canalului extern; • Observarea sau asistarea la diverse proceduri endoscopice și traheostomie; • participarea în calitate de membru al echipei la diagnosticarea diferitelor boli legate de ORL și să cunoască programul național de prevenire a surdității; • utilizarea oglinzii frontale, a otoscopului și a laringoscopiei indirecte.

Nr.	Disciplina, conținutul stagiului
16.	Oftalmologie
	Să observe / asiste sau, de preferință, să efectueze următoarele proceduri: • examinarea oftalmologică: visometria, refractometria, tonometria, biomicroscopia, oftalmoscopia (directă și indirectă); • perimetria și examinarea simțului cromatic cu interpretarea rezultatelor obținute; • extragerea corpurilor străini conjunctivali și corneeni; • lavajul căilor lacrimale; • observarea și asistarea la diverse intervenții chirurgicale oftalmologice; • asistarea la efectuarea investigațiilor oculare: USG, inclusiv UBM ocular, OCT; • acordarea consultanței cu privire la respectarea igienei oculare; • acordă consultanță cu privire la metodele de reabilitare a nevăzătorilor. • evaluarea erorilor de refracție și consilierea corecției acestora; • diagnosticarea modificărilor oculare în afecțiuni sistemice comune; • acordarea primului ajutor medical în combustii oculare.
17.	Diagnostic imagistic
	Să observe / asiste sau, de preferință, să efectueze următoarele proceduri: • alegerea metodei imagistice optime de investigație și diagnosticul imagistic în afecțiunile abdominale acute; • alegerea metodei imagistice optime de investigație și diagnosticul imagistic în afecțiunile traumatice acute ale oaselor; • recunoașterea pericolelor și aplicarea măsurilor de radioprotecție în investigațiile imagistice cu radiații ionizante; • alegerea metodei imagistice optime de investigație și diagnosticul imagistic în urgențele bronho-pulmonare.
18.	Servicii de laborator care cuprind analize biochimice, hematologice și imunoematologice
	Să observe / asiste sau, de preferință, să efectueze următoarele proceduri: • Sânge: Hemoleucograma completă, inclusiv numărul de trombocite, pregătirea și examinarea frotiului de sânge periferic, inclusiv a paraziților malarici; • Urină: examinarea fizico-chimică și microscopică; • Investigarea maselor fecale la ouă de helminți/protozoare și sânge ocult; • Banca de sânge: determinarea grupelor de sânge prin metode manuale cu anticorpi monoclonali și cu eritrocite standard; • Examinarea sputei și secretului din nazofaringe. Colorația după Gram, Ziehl-Neelsen; • Lichidul cefalorahidian (LCR): examenul fizico-chimic și microscopic; • Lichidul pleural, ascitic și pericardic: examenul fizico-chimic și microscopic; • Recoltarea sângelui venos; • Transportul probelor pentru analize de sânge, culturi, investigații histopatologice, citopatologice, etc.; • Recoltarea LCR, ascitic, pleural și pericardic; • Completarea formularelor corespunzătoare de îndrumare a probelor biologice.
19.	Medicina paliativă
	Să observe / asiste sau, de preferință, să efectueze următoarele proceduri: • aplicarea principiilor etice de bază ale asistenței paliative; • aplicarea protocolului de comunicare a veștii proaste;

Nr.	Disciplina, conținutul stagiului
	• evaluarea stării pacientului după Scala ECOG; • aplicarea diferitor scări de evaluare a durerii la pacienții aflați în paliativitate și să interpreteze corect rezultatele; • aplicarea scării analgezice OMS în tratament al durerii; • prescrierea tratamentelor pentru durerile și cele mai frecvente simptome; • analizarea celor mai frecvente simptome ghidându-se de recomandări și protocoale clinice; • aplicarea diverselor metode de mobilizare a pacientului; • aprecierea diagnosticului stărilor de urgență în îngrijiri paliative; • aprecierea diagnosticului de stare terminală și să gestioneze corect situația; respectarea drepturilor pacientului muribund și a părinților.
20	Geriatric
	Să observe/ asiste sau, de preferință, să efectueze următoarele proceduri: • examenul clinic și geriatric la patul bolnavului, evaluarea clinică complexă a pacientului geriatric cu polipatologii; • aplicarea principiilor farmacoterapiei geriatrice, evitarea polimedicatiei și gestionarea reacțiilor adverse frecvente la vârstnici; • evaluarea problemelor existente și a gradului de dependență, interpretarea scorurilor geriatrice; • managementul sindroamelor mari geriatrice; • comunicarea eficientă cu pacientul și familia, luarea deciziilor în concordanță cu autonomia pacientului și principiile biotici;

Activitatea practică medicală este pilonul de bază în procesul de formare a stagiului și are drept scop formarea abilităților profesionale, aplicarea și executarea acestora de către stagiar în condiții de practică reală sub supravegherea coordonatorului/tutorei. În procesul realizării practicii, stagiarii se familiarizează cu bazele viitoarei specialități, obțin deprinderi primare pentru formarea profesională. Acest tip de practică poate fi realizat în instituțiile medico-sanitare, cabinete medicale, laboratoare, stațiunile didactico-experimentale și de cercetare.

Stagiarii sunt implicați în managementul pacientului în baza caracteristicilor clinice, paraclinice și imagistice.

Stagiarii trebuie să:

- obțină consimțământul pacientului;
- efectueze examinarea,
- planifice procedurile de laborator și paraclinice,
- aprecieze rezultate investigațiilor de laborator și paraclinice;
- prescrie tratamentul pacienților;
- pregătească pacientul pentru diferite intervenții medicale;
- să efectueze independent procedurile medicale simple;
- să asiste sau să efectueze sub supraveghere în procedurile medicale mai complexe;
- participe în consultarea complicațiilor intervenite;
- participe în activitățile din salon, camera de proceduri și în laborator;
- participe în gardii de noapte;
- participe în raportul zilnic al pacienților

- participe în conferințe medicale;
- participe în întruniri de reevaluare a rezultatelor procedurilor simple și complexe;
- participe în întruniri morfopatologice;
- participe în toate activitățile de zi cu zi solicitate în limita competențelor sale.

Programul de stagiul clinic postuniversitar trebuie să asigure că stagiarii au acumulat necesarul de cunoștințe teoretice și practice în toate activitățile incluse în program. **Stagiul clinic postuniversitar** include și componenta de studiu individual al materialului teoretic, ca parte integrantă a procesului de instruire. Aceasta presupune analiza ghidurilor și protocoalelor clinice naționale și internaționale, a revistelor de specialitate, manualelor și altor surse științifice relevante.

Pe parcursul instruirii, stagiarii pot fi implicați și în activități de cercetare în domeniul medical, inclusiv în calitate de co-investigator în studii clinice mono- sau multicentrice. Implicarea poate include colectarea datelor, participarea la analiza acestora și la prezentarea rezultatelor.

IV. METODE DE EVALUARE

- Întreaga activitatea în cadrul stagiului clinic postuniversitar este monitorizată zilnic în ***Caietul de stagiul clinic postuniversitar***, în care vor fi trecute activitățile observate, asistate, sau efectuate de stagiarii și evaluările modulare, validate de către coordonatorul/responsabilul de modul.
- La sfârșitul fiecărui modul are loc o evaluare modulară, validată de către coordonatorul și responsabilul de stagiul.
- **Promovarea evaluării finale** este validată de către coordonatorul de program, în baza aprecierilor formulate de toți responsabilii de practică implicați în supravegherea stagiului, precum și a observațiilor altor membri ai echipei medicale (chirurghi, cardiologi, asistente medicale, specialiști de laborator etc.). Coordonatorul confirmă că stagiarii au înțeles toate procedurile prevăzute în Caietul de stagiul clinic postuniversitar — fie ca operator independent, sub supraveghere, fie ca observator — și că este capabil să acorde îngrijiri medicale corespunzătoare.
- În cazul unei evaluări finale negative, se va indica durata suplimentară necesară pentru dobândirea competențelor prevăzute.
- **Evaluarea finală** se va realiza la finalul stagiului clinic postuniversitar sub forma de rezolvarea cazului clinic la Centrul Universitar de Simulare în Instruirea Medicală, care va da o apreciere corespunzătoare a abilităților practice a stagiului.